

श्रीरत्न स्पंदन

संपादक - डॉ. संजय पवार

सातारा (महाराष्ट्र)

Postal Reg. No. SATARA /050/2012-2014

वर्ष ५ वे

अंक : १२ वा

दिनांक: १५/१०/२०१५

ऑक्टोबर २०१५

किंमत ५ रु.

पाने ४

पान नं. १

* नर्सिंग क्षेत्रात नाविन कोर्सेसमुळे नोकरीची हमी *

श्रीरत्न इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल रिसर्च ऑफ एज्युकेशन (ट्रस्ट) कराड. संचालित शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर लोकविकास केन्द्र मान्यताप्राप्त पॅरामेडिकल कोर्सेस प्रवेश चालू झाला आहे.

नर्सिंग हे सेवा क्षेत्र आहे. रूग्णांची सेवा

, सुश्रूषा करताना मनात आत्मीयता, भाषेमध्ये मृदुता व वागण्यात संवेदनशीलता तसेच सेवाभावी वृत्ती असल्यास रूग्ण लवकरात लवकर बरे होतील. गेल्या काही वर्षांमध्ये वैद्यकीय क्षेत्रात फार मोठ्या प्रमाणात सुधारणा व बदल होत आहेत. इतर क्षेत्राप्रमाणेच वैद्यकीय व्यवसाय झपाट्याने वाढत आहे व आधुनिक तंत्रज्ञान विकसित होत आहे. पर्यायाने नोकरी व व्यवसायाच्या अनेक संधी वाढत आहेत.

नव्याने सुरू होणाऱ्या सुसज्ज हॉस्पिटलमध्ये प्रशिक्षित कामगारांची गरज प्रकाशाने जाणवत आहे. डॉक्टरांच्या मदतीसाठी लागणाऱ्या सहाय्य नर्ससची मदत मोठ्या प्रमाणात जाणवत आहे. ही गरज लक्षात घेऊन काळाची पावले ओळखून संस्थेचे अध्यक्ष मा. डॉ. संजय पवार यांच्या दुरदृष्टीने व नियोजन कौशल्यामुळे कराड येथे पॅरामेडिकल कोर्सेसची सुरुवात आठ वर्षांपूर्वी झाली. कराड शहराच्या मध्याभागी असलेल्या या कॉलेजमधुन आजवर अनेक विद्यार्थी यशस्वीरित्या पास झाले आहेत आणि १००% विद्यार्थ्यांना नोकरी मिळालेली आहे. श्रीरत्न पॅरामेडिकल कॉलेज हे श्रीरत्न हॉस्पिटलशी संलग्न असून शिवाजी विद्यापीठाचे

खालीलप्रमाणे कोर्सेस यशस्वीरित्या राबवत आहेत. यामध्ये अतिदक्षता विभागात संघटित स्टाफची गरज लक्षात घेऊन डॉक्टरांसाठी एचड इमर्जन्सी मेडिकल सर्व्हिसेस, पात्रता: B.A.M.S., B.H.M.S., M.B.B.S. तसेच १२ वी पास विद्यार्थ्यांसाठी आय. सी. यु. असिस्टंट, हेल्थ असिस्टंट, पात्रता : १० वी

पास न्युट्रीशियन व डायटेटिक्स पात्रता १२ वी पास हे कोर्सेस चालू केले. तसेच वरील सर्व कोर्सेसच्या विद्यार्थ्यांना कॉलेज करत सुध्दा करता येऊ शकतो. या कोर्सेसमुळे शहरातील व परिसरातील युवक व युवतींना नोकरीचे एक मोठे दालन खुले झाले आहे.

स्वतंत्र व प्रशस्त इमारत, सुसज्ज लायब्ररी, तज्ञ शिक्षक वर्गाच्या मार्गदर्शनाखाली भरपूर सराव, जनरल वॉर्ड व आय. सी. यु मध्ये प्रत्यक्ष कामाचा अनुभव रम्य परिसर व आनंदी वातावरण ही कॉलेजची वैशिष्ट्ये आहेत. तसेच आजपर्यंत १००% निकालाची परंपरा कॉलेजने जोपासली आहे.

विद्यार्थ्यांना हॉस्पिटलचा पुरेपूर अनुभव मिळावा असे व्यवस्थापनाचे प्रयत्न असतात. तसेच हॉस्पिटलमधील वातावरण, व्यवस्थापन, कार्यपध्दती, बाह्य व आंतररूग्ण विभाग, अतिदक्षता विभाग, लॅबोरेटरी, एक्स-रे विभाग, सोनोग्राफी व सी. टी. स्कॅन विभाग अशा सर्वच विभागांची ओळख होते व रूग्णांसेवासाठी विद्यार्थी तयार होतो. कराड शहर व परिसरातील होतकरू विद्यार्थी व विद्यार्थिनींनी या सुवर्णसंधीचा उपयोग करून घ्यावा.

थायरॉइड ग्रंथी व्याधी वाढतोय....

माधवी चौगुले
फिजीओथेरपीस्ट

थायरॉइड
संबंधीत
आजारां

चं पुरुषांमध्ये वाढतं प्रमाण :- बऱ्याचदा थायरॉइड संबंधी चाचण्या या स्त्रियांमध्येच केल्या जातात. त्यामुळे पुरुषांमध्ये त्यांचा तपास ही लागत नाही आणि पुरुष विना इलाजाचे आजारांची ओळखच न झाल्यामुळे लक्षणे सहन करत राहतात. आता हा प्रश्न फक्त स्त्रियांपुरता मर्यादिन राहिलेला नाही. तर पुरुषांमध्ये ही याचे वाढते प्रमाण आढळून येत आहे.

या आजारामुळे हृदयविकार, मानसिक विकार आणि वंध्यत्व या सारख्या गंभीर समस्यांना सामोरे जावे लागते. विविध लक्षणे असल्यामुळे मुख्य आजार ओळखण्यात गोंधळ होतो आणि, त्याचा इलाज न झाल्याने आजार बरा करणे देखील अवघड होत.

याउलट तपासणी झाली आणि निदान लागले तर हा आजार नियंत्रित केला जाऊ शकतो. आणि रूग्ण सामान्य आयुष्य

जगू शकतो.

थायरॉइड मुळे आलेल वंध्यत्व देखील उपचारांनी दुर होऊ शकते. थायरॉइड हार्मोन हे एक हॉर्मोन आहे, म्हणजेच शरिरामध्ये तयार होणार एक रसायन आहे, जे शरीरातील विविध प्रक्रियांना नियंत्रित करते. ते कमी किंवा जास्त तयार होत असल्यास शरीरात बिघाड निर्माण होतात. एकदा ग्रंथीच्या कार्यप्रणालीमध्ये बिघाड आल्यास तो पूर्ण बरा होत नाही, मात्र औषधांच्या मदतीने लक्षणांना नियंत्रित करता येते.

थायरॉइड चे प्रमाण वाढल्यास विकाराला 'हायपर थायरायडिजम' असे म्हणतात, आणि कमी झाल्यास हायपो थायरॉइडिजम असं म्हटले जातं. या दोन्ही विकारांची लक्षणे वेगळी आहेत.

* लक्षणे

* हायपरथायरॉइडिजम

घशामध्ये असणाऱ्या थायरॉइड ग्रंथीवर सूज येते, हृदयाची असामान्य गती, थकवा, नैराश्य, चिडचिड, अनिद्रा आणि बेचैनी. वजन वेगाने कमी होणे.

* हायपोथायरॉइडिजम

वजन अचाणक वाढणे, पोट साफ न होणे, थंडी वाजणे, खुप झोप येणे, अनियमित मासिक पाळी

* गेल्या दोन दशकात
स्तनपानाचे वाढते प्रमाण

आंतरराष्ट्रीय संस्थांच्या सर्वेक्षणानुसार विकसनशील देशांमध्ये सहा महिन्यापेक्षा लहान बाळांना स्तनपान करण्याचे प्रमाण वाढत आहे. WHO द्वारा सांगितल्याप्रमाणे सहा महिन्यांपर्यंत बाळांना केवळ स्तनपान देण अत्यंत आवश्यक आहे.

२०११ मध्ये हे ४३% होते. १९९५ मध्ये हे प्रमाण फक्त ३४% होते. आता मात्र हे प्रमाण वाढल्याचं आढळून येत आहे.

आईच्या दुधामध्ये फक्त भूख क्षमवण्याची क्षमता नाही तर रोगप्रतिकार क्षमता वाढवण्याचे गुण असतात. ज्या बाळांना आई कडून स्तनपान दिलं जात नाही त्यांची विविध कारणांनी दगावण्याची शक्यता सुमारे १४% नी वाढते. त्यामुळे स्तनपानाचे वाढते प्रमाण हे सुदृढ पिढी पुढे आणण्यास कारणीभूत ठरेल हे नक्कीच

* स्तनपानाचे फायदे :

स्तनपान मिळत असलेल्या बालकांमध्ये निमोनिया, दमा, सर्दी आणि व्हायरल इनफेक्शन चे प्रमाण बरेच कमी असेत.

त्याची हाडे अधिक मजबूत बनतात.

SIDS (सडन इनफंट डेथ सिंड्रोम) चा धोका ५०% नी कमी होतो.

बालपणात होणाऱ्या कर्करोगाची शक्यता कमी होत. आइचं दूध पचनास हल्क आणि बाळाच्या वाढीस मदत करणारं आहे.

बाळाला पोटाचे त्रास होण्याची शक्यता फार कमी होते. बाळाचा मानसिक आणि शारीरिक विकास उत्तम होतो.

संपादकीय...

“डेंगू” (Dengue)

एडिस इजिप्ती नावाच्या डासांच्या चावण्यामुळे डेंगूचा ताप येतो. यामुळेच चिकुन गुनिया व यलो फिवर हा आजार होतो. या डासांची वाढ स्वच्छ पाण्यावर होते. पाण्याची भांडी, उघडे

हंडे, पाणी साठलेले टायर, घराभोवती गच्छीवर पडलेले रिकामे डबे त्यामध्ये साठलेले पाणी या पाण्यावर या डासांची अंडी घातली जातात. मनुष्य वस्ती शेजारी या डासांची वाढ होते. व हे डास दिवसा माणसाला चावतात. डेंगू हा विषाणू (Virus) मुळे होणार आजार आहे. डेंगूचे विषाणू शरीरात रक्तस्त्राव निर्माण करतात. जादा रक्तस्त्राव झाल्यामुळे अनेक रूग्ण गंभीर होतात.

एडिस जातीच्या डासाच्या अंगावर पांढरे पट्टे असतात. याला एशियन टायगर डास असे म्हणतात. २ ते ७ दिवसात आजाराची लागण होते. ताप, डोकेदुखी, पाठदुखी प्रचंड प्रमाणात सांधे व स्नायू दूखी त्यामुळे याला असे म्हंटले जाते. अंगावर गांधी उठणे, नाकातून रक्त येणे, तोंडातून, हिरड्यातून रक्त येणे, पायावर लालसर डाग उठणे हे सर्व डेंगूची लक्षणे आहेत.

अतिरक्तस्त्रावामुळे रक्तदाब कमी होतो (Dengue shock).

रक्तपासणीत पांढऱ्यापेशी व प्लेटलेट्स (Platelets) कमी झालेल्या असतात. रक्तातील विषाणू शोधला जातो किंवा खस च Elisa किंवा RT PCR या टेस्ट द्वारे निदान करता येते.

डेंगूसाठी उपचार हे रक्तस्त्राव कमी करण्यासाठी केले जातात. ताप व थंडीसाठी नेहमीची औषधे वापरली जातात. रक्त भरणे व रक्तपेशी भरणे (Platelets) हे औषधोपचारा बरोबर महत्त्वाचे आहे.

सिंगापूर जनरल हॉस्पिटल मध्ये डॉ. संजय पवार

सिंगापूर जनरल हॉस्पिटल मध्ये अॅडव्हान्स ब्राँकोस्कोपी ट्रेकरताना

सिंगापूर जनरल हॉस्पिटल मध्ये कार्यशाळेत मार्गदर्शन करताना

पाहिजेत

इन्चार्ज डॉक्टर
M.B.B.S.

आर. एम. ओ.
B.A.M.S., B.H.M.S.

नर्सिंग कॉलेज ट्युटर

B.Sc., (Nursing) G.N.M., A.N.M.

नर्सिंग कॉलेज लेक्चरर
G.N.M., A.N.M.

श्रीरत्न हॉस्पिटल आणि
कार्डिओथोरेसिक सेंटर (आयसीयू)
कराड मो. 9822592347, 9922955177

श्वास फाऊंडेशन इंडिया कॉन्फरन्स

श्वास-१५

वार :- रविवार दि. 20 डिसेंबर 2015
वेळ :- सकाळी 8 ते 6
स्थळ :- वेणूताई चव्हाण ऑडीटोरियम
शिवाजी स्टेडीअम शेजारी, कराड

* व्हिजिटिंग सुपर स्पेशालिटी *

डॉ. चंद्रकांत चव्हाण M.D. (Med.) DNB (Cardio)	पुणे	हृदयरोग तज्ञ	दर रविवारी
डॉ. बिपीन मुंजाप्पा M.D., DNB, DM (Nephro)	मिरज	किडनी विकार तज्ञ	दर शनिवारी
डॉ. संदिप बारटक्रे M.D., Hem., MRCPCH (UK)	पुणे	रक्त कॅन्सर तज्ञ	दुसरा बुधवार
डॉ. प्रविण पाटील MBBS, MRCPCH(UK) CCT (LONDON)	पुणे	सांधीवात तज्ञ	चौथा बुधवार

श्रीरत्न हॉस्पिटल

सुपर मार्केटजवळ, शनिवार पेठ, कराड.
फोन (0२१६४) २२५९०९, ९९२२९५५१७६, ९८२२५९२३४७

मिर्गी (फिट) साठी नविन उपचार पद्धती

मिर्गी ने ग्रस्त रुग्णांसाठी शस्त्रक्रिया एक आशेचा किरण मिर्गी (Epilepsy) मिर्गी ही मेंदूची व्याधी आहे की ज्या मुळे रुग्णाला वारंवार फीट्स येतात. मेंदूतील काही विशिष्ट मज्जारंजुंचा समूह शरीराला चुकीच्या सूचना पाठवतो. यालाच फीट येणे असेही म्हतात

शस्त्रक्रिया कोणत्या रुग्णांसाठी योग्य आहे ?

ज्या रुग्णांमध्ये मेंदूच्या एकाच भागात वारंवार फीट निर्माण होते अशा रुग्णांचा मेंदूचा तो भाग

काढला जातो.

फीट कमी करण्याची किमान दोन औषधे रुग्णावर निकामी सिद्ध झाल्यास शस्त्र क्रियेचा पर्याय निवडला जातो.

ब - य ा च द ा शस्त्रक्रियेमुळे फीट्स कमी होतात किंवा पुर्णपणे बंद होतात.

या शस्त्रक्रियेनंतर

मुलांमध्ये बरीच सुधारणा दिसून आली आहे. त्यांची स्मरणशक्ती,

शिकण्याची क्षमता, सामाजिक व्यवहार, आणि बुद्धीमत्ता वाढल्याचं आढळून आलं आहे.

शस्त्रक्रियांचे प्रकार

रिसेक्टिव सर्जरी - ही सर्वसामान्य पणे जास्त वापरली जाणारी शस्त्रक्रिया आहे ज्यामध्ये मेंदूचा प्रभावीत भाग काढून टाकण्यात येतो.

कॉर्पस कॅलोस्ट्रॉमी

- मेंदूच्या उजव्या आणि डाव्या भागांमध्ये संबंध प्रस्थापित करण्यास मदत करते.

हॅमिस्पेरेस्टॉमी

- मेंदूच्या दोन्ही

भागामधील एक अर्धगोल काढणे

ही अगदी क्वचितच केली जाणारी शस्त्रक्रिया आहे. जन्माच्यावेळी किंवा शिशू अवस्थेत ही शस्त्रक्रिया केली जाते.

मिर्गीचा झटका आल्यास काय करावे ?

दातखिळी काढण्यासाठी तोंडात कोणतीही वस्तू घालू नये.

रुग्णाला योग्य ठिकाणी बसवा.

डॉक्टरांशी त्वरीत संपर्क करा.

मिर्गीमुळे संभाव्य धोके

अचानक कुठेही पडल्यामुळे हाडे मोडू शकतात.

मेंदुला गंभीर इजा पोचू शकते.

गंभीर अपघात आणि मृत्यू होऊ

शकतो.

क्षयरोगावर उपचार

क्षयरोगासाठी दररोज देण्यात येणारी

रोग परत उद्भवण्याची संभावना ही वाढत आहे. अशा परिस्थितीत पूर्ण बरे झालेल्या रुग्णांमध्ये

औषधोपचार पद्धती शोधण्यात सरकार कार्यरत, Jan - Feb 2016 मध्ये पाच राज्यांपैकी महाराष्ट्रामध्ये उपक्रम राबवण्यात येईल

TB च्या रोग्यांसाठी दररोज घेण्याचे औषध ठरवण्यासाठी पाच राज्यांमध्ये उपक्रम राबवला जात आहे. ज्यामध्ये महाराष्ट्र, बिहार, केरळ, हिमाचल प्रदेश आणि सिक्किम या राज्यांचा समावेश आहे. ही नवीन पद्धती सुनिश्चित झाल्यानंतर आठवड्यातून तीनदा घेण्याचे उपचार थांबवले जातील आणि देशभरात नवीन उपचार पद्धती सुरू करण्यात येईल.

तज्ञांच्या मते आता सुरू असलेल्या औषध पद्धतीमध्ये रुग्णांमध्ये औषधांविषयी प्रतिरोधकता दिसून येण्याचे प्रमाण वाढत आहे. आणि

देखील TB चे सकारात्मक परिक्षण होताना दिसून आले आहे म्हणूनच TB साठी आता सरकारद्वारे नवीन औषधोपचार पद्धती नीहीत करण्याचे कार्यक्रम सुरू होत आहेत.

राज्यातील १.२५ लाख TB च्या रुग्णांना याचा लाभ होईल दिवसाआड घेण्याच्या औषधांपेक्षा दररोज दिली जाणारी ही औषधे अधिक प्रभावकारक ठरतील तसेच ही महाराष्ट्रातील सर्व TB रुग्णांना मोफत दिली जाणार आहेत.

बरेच रुग्ण औषधे मध्येच सोडून देतात. त्यामुळे रोगावर औषधांचा प्रभाव संपतो आणि MDRTB म्हणजेच Multi-drugresistant TB म्हणजे अनेक औषधांना प्रतिरोध करणारा TB होतो. बऱ्याचदा त्यामुळे रुग्णांचा मृत्यू संभवतो जन आरोग्या तज्ञ यांच्या

मते भारतीय रुग्णांमध्ये औषधाविषयी संवेदनशीलता तपासून पाहिल्यास आपण TB च्या रुग्णांना आणखी लहान मुलांमध्ये आपण रोगप्रतिरोधक क्षमता वाढवून या रोगाच्या लागणी पासून बचाव करू शकतो पण सर्वात आधी या रोग्यांना दररोज सुरू राहणारे औषध उपलब्ध करून देणे हे प्रथम उद्दिष्ट आहे.

डॉ. योगेश जैन यांच्या प्रकाशित झालेल्या शोधपत्रिके मध्ये त्यांनी काही महत्त्वाच्या बाबींवर प्रकाश टाकला आहे त्याच्या सर्वेक्षणानुसार TB ची प्रथम श्रेणी औषधे (Isoniazid Cthambutol, or Sterptomycin) यांचा प्रतिरोध निर्माण झाल्यास रुग्णांस MDR TB उद्भवतो. राष्ट्रीय सर्वेक्षणानुसार ४०% रुग्णांमध्ये Isoniazid प्रती प्रतिरोध निर्माण होत आहे म्हणून आठवड्यातून तीनदा घेण्याची औषधे तितकीशी प्रभावकारक नाहीत, आणि लवकरच त्यांना पर्याय शोधणे गरजेचं आहे.

क्षयरोगासाठी सुधारीत नियंत्रण कार्यक्रम १९९७ साली WHO द्वारा सुरू करण्यात आला होता. ज्याला DOTS म्हणजेच Directly Observed Treatment Strategy असं म्हटल जातं. ज्यामध्ये आठवड्यातून तीनदा औषधे दिली जातात.

औषधांच्या खर्चात कपात आणि रुग्णांचे पर्यवेक्षण करणे देखील सोपे हे DOTS चे फायदेशीर मुद्दे होते. पण DOTS मध्ये

रुग्णांचे औषधाविषयी प्रतिरोध निर्माण होण्याची किंवा रोग पुन्हा उद्भवण्याची नोंद ठेवली जात नाही.

देशाच्या काही भागांमध्ये झालेल्या सर्वेक्षणानुसार DOTS घेणाऱ्या रुग्णांमध्ये १०% रुग्णांना रोग परत होताना दिसून आले तर दररोज घेण्यात येणाऱ्या औषधांमध्ये हे प्रमाण ५% आहे.

रोगी पुर्ण बरा झाल्यानंतर परत रोग उद्भवल्यास ही औषधे प्रभावकारक ठरत नाहीत.

* इतर देशातील उपचार पद्धती

- भारत आणि चीन सोडल्यास अन्य कोणत्याही देशात DOTS चा वापर सुरुवातीपासून केला जात नाही तर अतिदक्षतेच्या उपचार पद्धती संपल्या नंतर उपचाराची गरज कमी झाल्यानंतर ते चालू ठेवण्यात येतात.

नवीन औषधोपचार पद्धतीत इतका उशीर का ?

औषधाची किंमत:-

रोग परत उद्भवल्यास बरा करणाऱ्यासाठी लागणारा खर्च पाहता औषधांची किंमत बघणे योग्य नाही.

आठवड्यातील सात दिवस रुग्णांना पर्यवेक्षणाखाली औषधे देणे कठीण आहे. दररोज देण्यात येणाऱ्या

औषधोपचार पद्धतीचे फायदे:-

या औषधोपचार पद्धतीत रोग निवरण्याची क्षमता चांगली आहेच पण डोस चुकल्यास तितकेसे नुकसान नाही जसे आठवड्यातून तीनदा घेण्यात येणाऱ्या औषधोपचार पद्धतीत होते.

भारतामध्ये MDR TB ने ग्रस्त रुग्णांच्या संख्येत होणाऱ्या वाढीमुळे आणि जगभरातू मिळालेल्या अनुभवावरून आता भारतातही लवकरच क्षयरोगाच्या इलाजासाठी दररोज घेण्यात येणारी औषधे सुरू करण्याची गरज तातडीने भासत आहे.

पोटाच्या कॅन्सरसाठी तोंडा वाटे औषध उपचार

डॉ. माधवी चौगुले
फिजीओथेरपीस्ट

पोटाच्या कर्करोगासाठी तोंडावाटे औषध उपचार तोंडी घेण्याचे औषध घेत राहिल्यास जीवनमान वाढते परिक्षणानुसार चेन्नई : पोटाच्या कॅन्सरसाठी काही विशिष्ट औषधोपचार पध्दती

नसल्याने रुग्णांच्या जिवितास धोका निर्माण होतो. पहिल्या आणि दुसऱ्या टप्प्यातील औषधोपचारांसाठी लाखो रुपये खर्च करून देखील रोग मुक्ती होत नाही.

पण आता नवीन संशोधनानुसार तोंडी घेतलेल्या कमी क्षमतेच्या औषधांमुळे खर्चामध्ये कपात आणि रोग मुक्तीची खात्री वाढल्याचे दिसून येते

रामचंद्र युनिव्हर्सिटी मधील डॉक्टरसनी जानेवारी २०१२

ते डिसेंबर २०१४ च्या दरम्यान पोटाच्या कॅन्सरने पीडित असलेल्या ५० रुग्णांना ४ गोळ्यांचा संच दिला आणि ७५% रुग्णांमध्ये उत्साहवर्धक परिणाम दिसले

रुग्णांचे उपचार आधिपासून सुरू होते तसेच पोटातील गाठी शस्त्रक्रिया न करण्यासारख्या होत्या कर्करोग विशेषज्ञ डॉक्टरसच्या मते ज्या रुग्णांना ही औषधे देण्यात आली त्यांचे जीवनमान १८ ते ३० महिन्यांनी वाढले. या शिवाय त्यांच्या इलाजाला दर महिना ११००० रु इतका खर्च आला, या उलट शिरेतून द्यावी लागणारी औषधे लाखो रुपयांची ठरतात.

डॉ. अनीता रमेश, कर्करोग विशेषज्ञ पोफ्रेसर, श्री रामचंद्र मेडिकल

कॉलेज आणि रिसर्च इन्स्टीट्यूट यांच्या मते पोटांमध्ये वाढणाऱ्या कॅन्सरमध्ये टेक्सेन प्लेटिनम आणि ५-फ्लुरोरॉसिल चे प्रकार दिले जात असत, पण यामध्ये फक्त २०% लोकांमध्येच परिणाम दिसून आले आणि त्यांचे थोडेसे जीवनमान वाढले.

आभ्यासा करता घेण्यात आलेल्या रुग्णांना टेगफरयुरासिल ल्यूकोवोरिन, इटोपोसाईड, आणि सायक्लोफोस्कामाईड ही औषधे देण्यात आली.

संशोधनामध्ये असे आढळून आले आहे. की या औषधांचा परिणाम हा कर्करोगाच्या पेशिच्या DNA वर होतोय, फक्त त्याच पेशींचे DNA म्हणजे पेशीतील

जनुकांचा पूर्ण आराखडाच नष्ट होतोय. आणि त्यांचं पुनरनिर्माण थांबण्यास मदत होते.

पोटातील गाठीवर यांचा परिणाम अगदी उल्लेखनीय आणि कधी ही न मिळालेला दिसून आला

आहे. वापरली जाणारी औषधे शरिराच्या इतर पेशींना वाचवत आहेत. त्यामुळे वाईट परिणाम नाहीत. तसेच ही औषधे किंमतीने कीमो थेरेपीच्या औषधांच्या तुलनेत स्वस्त देखील आहेत.

श्रीरत्न इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल रिसर्च अँड एज्युकेशन (ट्रस्ट), कराड शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

लोकविकास केंद्र मान्यताप्राप्त

पॅरामेडिकल कोर्सेस

इमर्जन्सी मेडीकल सर्व्हिसेस (E.M.S.)

पात्रता : M.B.B.S., B.A.M.S., B.H.M.S., कालावधी : १ वर्ष

एक्स रे, ई.सी.जी. स्कॅनिंग टेक्नीशियन

पात्रता : १० वी पास, १२ पास, कालावधी : १ वर्ष

हेल्थ ऑस्टिटंट

पात्रता : १० वी पास/नापास कालावधी : १ वर्ष

आय.सी.यू. ऑस्टिटंट

पात्रता : १२ वी पास, कालावधी : १ वर्ष

न्युट्रिशन व डायटेटिक्स

पात्रता : १२ वी पास (कोणतीही शाखा), कालावधी : १ वर्ष

हा कोर्स कोणत्याही शाखेचा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी कॉलेज करत सुव्धा करू शकतात.

सकाळी व सायंकाळी प्रत्येक कोर्सच्या दोन बॅचेस. कोर्सेस मध्ये काही विद्यार्थ्यांना स्कॉलरशिप दिली जाईल.

संपर्क :- श्रीरत्न हॉस्पिटल कार्डिओथोरेसिक सेंटर व आय.सी.यू.

सुपर मार्केट, शनिवार पेठ, कराड फोन (०२१६४) २२५९०९, ९८२२५९२३४७

‘आरोग्य शिक्षणातून समाजकार्य’

हा अंक विद्यार्थी, डॉक्टर, पेशंट यांच्यासाठी असून आपण तो नोटीस बोर्डवरती लावला तर सर्वांना फायदा होईल. आपल्या काही सूचना, प्रश्न आम्हास कळवू शकता.

वर्गणीदाराचे नाव - _____

पत्ता - _____

पिन कोड नं. _____ फोन नं. _____

वार्षिक वर्गणी रु. 60/-

‘श्रीरत्न स्पंदन’ चे वार्षिक वर्गणीदार होण्यासाठी कृपया पुढील पत्त्यावर रु. 60/- मनिऑर्डर किंवा डी. डी. पाठवावा. तसेच आपले आरोग्यसंबंधीचे लेख/शंका/ ‘स्पंदन’ मध्ये निःशुल्क छापण्यासाठी पाठवू शकता.

पाठविण्याचा पत्ता - ‘श्रीरत्न स्पंदन’ श्रीरत्न हॉस्पिटल आणि कार्डिओथोरेसिक सेंटर, सुपर मार्केट शेजारी, शनिवार पेठ, कराड 415 110